

felügyeleti jogát, nem találhatott biztos alapot, hova épít-
hesse szilárdul intézkedéseit, hogy azok némileg a legfelsőbb
felügyeleti jog körén tulinak ne látszassanak, főképen a fél-
tékenyek szemében. És így a kormány részéről is nélkülöz-
hetlen a törvényes intézkedés — De a nemzetet illetően nem
kisebb illy intézkedések szüksége. Először: mivel a polgári
cselekvés és működés törvényes szabadsága egyik lényeges
eleme az alkotmányos létnek, és így, midőn a kormány
rendelkezik az egyletekről magas felügyelési jogánál fogva,
's ezen felügyelési jog gyakorlásának sem formája, sem köre
és határa egyes törvények által meghatározva nincs, oda kell
törekednie, hogy törvény szabja meg a kört és formákat,
mellyben és mellyekkel gyakorolja a kormány legfelsőbb
felügyelési jogát; 's ekkint adassék meg a kormánynak a
szükséges törvényes erő a kifejlettebb társulatok igényeihez
arányozva, de más részről biztosítsák minden önkény,
vagy a kormány túlterjeszkedése ellen. Meg nem fognak
olvasók utközni illy nyilatkozatunkon, nem mintha mi a
jelen kormány tiszta szándokán 's alkotmányunkhoz hűségén
kételkednénk, hanem mert törvényes alkotásról érte-
kezvén mindenkor a lehetőséget kell felvenni, 's olly igaz-
ságosan osztani a nemzet 's kormány közt a hatalmat, hogy
a nemzet biztosítva legyen az önkényig fajulható túlkormány-
zás ellen, 's így bár mennyire hívei és tisztelői vagyunk a
kormány hatalomnak, 's bár mennyire ohajtjuk, hogy erély-
es és szilárd legyen, de mindamellett jogainkat is szeretjük
biztosítani.

Mindezekből következik, hogy a társadalmi téren
fejledező nemzeti erő 's cselekvőség biztos 's határozott
intézkedést kíván, nehogy törvények hiányában zibba-
dába essék a már mutatkozó élet, azon bizonytalanság
félleme miatt, mellytől tartania kell minden társulatnak,
ha a törvények nem határozzák meg azon viszonyokat,
mellyekben van minden egylet kormány irányában; egy-
szersmind ha nem lenne a haza felvirágzására célzó társu-
latok és egyletek elegendő pártolást és biztosítást egyes tár-
saiuknak visszaélése vagy büne ellen. — Ugy látszik, illy 's
több más okok lebegnek minden conservatív szemek előtt,
midőn a jövő országgyűlés egyik teendői közé a társulatok
's egyletekről törvényes intézkedést számítja. Átlátja min-
denki, mint változott az idő és körülmény 's így mennyire
szükséges az ipar a műveltség kifejlésére a társadalmi
szellem és működés napjainkban. Anglia példát mutap-
tot, mit tehet minden a jól használt társulati erő; ott rop-
pant pénz és értelmi súly fekszik illy egyletekben. El-
lenben a rozsló irányzott társulati szellem mennyire veszély-
essé válhatik. Franciaország története 's az újabb fel-
forgatási irányú társulatok, minő az ifjú olasz 's németor-
szági társaság mutatják. Ha tehát akarjuk felvirágzását nem-
zetünknek a társadalmi téren, ha kívánjuk a felébredt cse-
lekvőséget megőzni terde iránytól, a jövő országgyűlésnek
egyik teendője ez leendő.

Az imént előterjesztett indokokból jövő czikkjeinkben elő-
adandjuk azt, mit a fentebb érintett czélra nézve jónak vélünk.

Negyzék

POZSONYBÓL, mártius 1-én. Mlgoz főisp. helyettesünk
banatos hangon üdvözöl a rkket, szavai egy nagy halotról
lőnek említést, kinek sirja felett pártal kezét fogott,
hogy áldva emlékeztet érényeiben örökösül fiában dicsőítse
a halhatatlant. A mely csendet gr. F. k. k. szakasztá felbe, ki
a dicsőültnék kiemelt bokros érdemeiben mélyen érezte, hogy
a haza nagy veszteségét, indítványozá, hogy alázatos felírás-
am az: a vetélkedő alacsony eszközökkel kezelt nem fert-
zetti meg, az iringynek kedves minden eszköz, csak ezétra
vezessen (73. és 74. l.). Szerző viszarsziasztó celenkessel festi
e nemtelen indulatot 's helyen hozza fel amaz ismeretes közmon-
dást: „Az iring szomszédja zsiradékan soványodik.” — A cso-
dátal eredménye a hülöng es (meglepetés), almatat és
hamulatnak. — A harag első fokozata felelem, ezt elked-
vetlenedés, nehezítés és boszankodás követi: a boszankodás
elkeseredést, felfortyanást, végre haragot szül; ez indulatból
tamad a gyűlölség, megvetés és bosszú szenvedélye
(78. l.). — Az öröm jellemző indulat, mellyből magára az orv-
endő lelkeletre vonatni következtetést. Kit esekely, erdeket-
len tárgy birtoka örömdet: egyoldalú, a műveltség
alanti fokain pangó ember; ki bírnek, nevek örvend;
hiu: ki emelkedésnek, habar egyebek rovására: kevely;
ki penznek, keresetnek: fukar: ki munkátlan nyugalomnak
gyáva (83. l.). — A remény felleugó róptében határt nem
ismer, 's csak utóbb kezd némileg tisztulni, midőn a vágy,
nyughatlanág, sejtelen, valószínűség, hiedel-
em és bizalom fokain, rendtlen hit, bizonyosságig
emelkedik; ellenben ha alapja ingatag, akétegy, aggaly,
bizalmatlanság, esüggettség és hitelenség
lépésőzetein, a kétségbeesésig száll alá 's végre öngyil-
kossággá fajul (86. l.). De a reménynek egyszerűsind kü-
lön tüneményei vannak az élet külön koraiban. „A gyermek
nem remel — mond szerző — multja, jövője nincs; a jelen esord-
ultig betölti vágyait. Az ifju, míg bu és gond szivere nem ne-
hezedik, elég a jelent, mellynek örömei ezer alakban ki-
köznak és ragadják tapasztalatlan szivét; jövőre gondolni, nincs
meg idő; de kezd lassudan ebredezni, sziveben remény éled,
halás és tapasztalás köréhez mért; reménye szép, mint lelt
napjai; élénk, mint képzele; biztos, mint clete. Reményei biz-
tossága és tapasztalatlansága miatt az ifju legtöbbször eszlódik.
A férfiu pillantata a jövőt keresi, innet indul ki, 's ide irá-
nyozvak törekvései; reménye keses, mert ismeri az őt körüze-
világ fondorlatait; de reménye merész, mint ő maga; korlátlan
mint szive vágyai; végtelen, mint az esz törekvései; ivadékaiban
vagy műveiben ohajt ő élni, nevet örökíteni. Az agg visszavo-
nul, mint elhaló vész, ha kitombolta magát, reménye hideg,
mint vér: sötét, mint képzele; keses, kiszámított, mint clete.”
(87. l.) (Folytatása a csütörtöki számban.)

ban keblünk sajtó fájdalmát az elhunynak fenséges öze-
gyével 's fiával István főherczeggel tudassuk, 's az élet urá-
nak mutassuk be mindenek előtt az engesztelő áldozatot. Gr.
P. J. mint látszó, az első szó dicsőségét nem akará magá-
tól elragadtatni, ő mint ellenzéki lépett fel, 's az ellenzék
nevében szólt. A mely bánat — ugymond — szóltalan, 's
ezért nem is tudna fájdalmának szavakat adni, ha azt azon
öröm nem mérsékelné, mellyet István herczegnek helytartóvá
történt legkegyelmesh kinevezetésén érez; midőn tehát egy-
résztől a nagy nádor sirján könyeket hullat, kit ő szeretni
becsülni tanult, másrésztől örül, hogy a kormány, István
herczeg helyettesítésében a nemzet kívánságát megelőzte;
mert hiszi, hogy István testestül lelkestül magyar 's nem lesz
párt ember; mert reményli, hogy becsülni fogja az ellen-
zékét, mely a honnak Ausztriávali kapcsolatát fentartani
kívánja 'sat. Indítványa oda terjed, miszerint alázatos kö-
szönő felírásban jobbágyi hódolattal kérnök meg ő felségét,
hogy Istvánnak nádorrá választását forrón ohajtván e me-
gye, őt a nádori kijelentek közé sorozni méltóztassék. Ch.
kanonok ezen kérését mint az udvari szokással ellentétben ál-
lót mellőzetni kívánja. — Elhangzott. — N. J. udv. tan. örömmel
járul mind a fájdalom nyilatvító 's üdvözöl, mind az ő felsé-
géhez intézendő köszönő felírásokhoz, mert hiszen, ugymond,
Istvánt helytartónak nem is a kormány, hanem egyenesen ő
felsége nevezte ki; ő még többet ohajt, 's indítványozza,
hogy elhunyt nádorunk érdemei egy e végett alkotandó kü-
lönös törvényekben örökíttessenek, 's nem helyeselnék
Pest városának a nádori emlék ügyében kiválólag tett lépé-
seit, egy országgyűlésileg elhatározandó nemzeti emléket
javasló. Elfogadtatott. Es így lön, hogy miután a három órai
tanácskozások, a minden áron szerepelni vágyó pártszíne-
zetnek lényegre nem tartozó zajgásait kiforrák, végzéssé ala-
kultak az indítványok, mint reményleni okunk van, nemso-
kára Isten szavává válandók. Másnap a végzések és felírások
hitelesítették. Gr. E. J. egy ártatlan módosítást javasolt, 's
ez sok félreértést szolgált anyagul. Gr. E. J. módosítását
— a mi később el is lön fogadva — igazolandó, ismétli sz-
vait; ő ma szerencsétlen, ugymond, mert minden oldalról
félreértetett, 's szapora beszéde közben gr. F. kanonokot
Berényinek, I. ker. ülnököt pedig Jezernitzkinek nevezé;
mire gr. F. azt válaszolá, hogy ő a fenforgó javaslatot illető-
leg semmiiben sem ért egyet a gróffal, csak azon egyben,
hogy szerencsétlen. Ezt azért említjük itt meg, mert mint
argumentum egy batkát sem ér ugyan, de víznek jó. Majd
gr. P. J. az ő felségéhez intézendő felírás motívójában né-
külözvén az Ausztriávali kapcsolat fentartására 's erősítésére
célzó törekvés megemlítését, ennek beleszövetését kívánta.
Ezen előadás igénytelen születt ugyan a világra, mert a tu-
lipán-stylnék legesekélyebb ingere sem látszott rajta, de a
sok ellenzéki bors és paprika nagyon elizettenté, 's ez okozta,
hogy eleinte még a higgadtabbaknál is nagy ellenzésre talált
javaslata. Figyelmeztetve lőnek azonban a rkk, hogy az
Ausztriávali kapcsolat fentartása nem e vagy ama párt kü-
lönvált ohajtása; ez közös ohajtás, ez a nemzet. Le kell
tehát róla törülni a pártszínezetet, 's a felírásnak legszelb
gyöngye lesz, mit K. I. azon megjegyzéssel kísért, hogy a
javasolt motívóit betételet, mint párt ember, annyival in-
kább ohajtja, mert ő gr. P. J. nek ezen kapcsolathoz hű ra-
gaszkodását 's a fenálló viszonyok iránt jelenleg tanusított
mellánylatát jövőre használni el nem mulasztandja. A ja-
vasolt motívó tehát mint közös ohajtás hely foglaland a
felírásban. A hitelesítés bevégeztével a középponti vasu-
társaság által a Morva vízén építetni szándokolt hid ügye ke-
ült szőnyegre, mellynek felsőbb helyen is megvizsgált 's
helybenhagyott terve, gr. Z. F. vasut-társasági meghatal-
mazott azon írásbeli nyilatkozatára, hogy a társaság a hid
által netalan okozandó károkkért a felelet terhét magára vál-
lalja, a megyei mérnök által javasolt módosítással elfogad-
tatott. Tante molis erat 'sat, 's a ki nem hiszi, hogy egy vas-
utvállalatnak széles e magyar földön milly kínok között kell
megszülni, az ne sajnálja utját, jőjön Pozsonyba. Harmad
napon Nógrád megyének az ismeretes mosonyi vámvizsály
ügyében kelt levele fonalan első alispánunk egy érdekes elő-
terjesztéssel járult a rkk elibe. A határszéli vámvizsályok
megvizsgálásával megbízottság küldöttség szorgalmatosan eljárt
ugyan — ugymond — kötelességében, az adatok összevált-
tása azonban eddig kielégítőleg nem eszközölhetetvén, az
eddig vizsgálat eredményét csak szóval terjeszti elő. A me-
gyei levéltárban talált adatok nyomán 1754ik évben intézte-
tett a megyéhez egy legfelsőbb rendelvény, mely a rkkal
az 1729. 2. t. cz. megbízásából kidolgozott vámrendszert
közli, mellyet akkor a rkk némelly vámtételekre vonatkozó 's
felsőbb helyen is mellánylott észrevételeken kívül, el is fo-
gadtak. Később 1776dik évben egy legfelsőbb rendelvény
arról értesíti a rkket, hogy az érdeklött vámrendszer 15dik
szához képest Dévényben vámvihatal állítatván fel, hol az át-
utazók az e tekintetben kibocsátott rendszabályokhoz képest
vizsgálat alá lesznek vonandók, a megye ennek életbelépte-
téséhez segédkezet nyujtson; a mit a megye minden ellen-
mondás nélkül teljesített is. A dévényújfalusi váma nézve
nem találván a levéltárban adatok, 's maga az 1754ki
vámrendszer is Pozsony városa levéltárából kölcsönöztetvén
ki, e végett a detrechi uradalom szőlítatott fel. Ugyan azért
a küldöttség írásbeli jelentését a már nagy részben megszer-
zett adatok kielégítő összeváltásával felfüggesztvén, a rkket
jelenleg csupán a küldöttség igazolásával értesíti. Gr. P. J. nek
egy látszott, nem volt inyére az alispáni előterjesztés: neki
— ugymond — mindegy, akárhogy üssön ki a vizsgálat; sze-
rinte nem is szükséges a vizsgálat, mert ő a határszéli vá-
mokat törvényteleneknek, sérelmeseknek tartja, ugyan azért
azokat a jövő országgyűlésen megszüntetni kívánja. A rkk
azonban érezvén a következetesség hatalmát, a vizsgálatot
tovább is folytatandónak határozta. — Ezekután Zágráb
megyének a kebelében működő kir. biztos eljárása 's a turo-

polyai gróf hivatalától felfüggesztése feletti jeremiáddal tel-
jes körlevele olvastatott. Boesánatot kérünk, hogy ezen rop-
pant terjedelmű levél tartalmát csak futólag sem érinthetjük;
mert ámbár O. L. — kinek pedig füleivel sok baja van —
azt erősíté, hogy ő a felolvasottakat jól hallotta, mi bizton
állíthatjuk, hogy annak legalább is két harmadát minden fi-
gyelem daczára sem érték vagy hallák velünk sokan mások.
Gr. P. J. fölkel, homloka, ugy látszott, terhes gondolatokat
lesz szüendő, 's mint vártuk, előjövendő itélni a nem értette-
ket 's nem hallottakat. Csalatkozánk; mert a levél tartalmá-
ból egy jottát sem hallánk ugyan tőle, de annál többet bi-
zonyos integrálási iszonyokról, mellyeknek minden józan fo-
galmat leverő esetelével először ugyan a m. udv. kancellá-
rián majd a személyesség becsületén is keresztülkaszál-
gólva, sőt magát a vesét is szentségtelen kezekkel illetve,
az elfajult szólásszabadság illy torz kinövésein elborzadt
keblünket annyira felriasztá, miszerint kimondók, hogy mi a
megye méltóságát vélnök megsérteni, ha feltennök, hogy a
nemes gróf mérges kitérőseit csak távolról is felyeselheti.
Mi meg vagyunk győződve, hogy a szónok által így megta-
madtatott kormányférfi védelmünkre nem szűnt, nem is
azért szóltunk, mintha a közügy érdekében fárado kormány-
férfi lekijerjét a ragalmazás szenvedély-izgató sulya alatt
megtörhetőnek hinnök, hanem szóltunk és szólunk azért,
mert megjöttnek tartjuk az időt, a szabadság és szabados-
ság között elvégre kijelenni a határt, mert bizton reménylök,
hogy a rendek nagy többsége, mely az illoyalítás aljas kifa-
kadásaitól még mindig gondosan okavodott, azoktól most is
roszalva forduland el; ámbár nem tagadhatjuk, hogy midőn
az elnök méltóságát ezért a rendreállítás nyomatékossá ke-
zelésére tisztelettel kéri bátorokodunk, lezúgtak bennünket,
sőt egy fiatal gróf kanonok urtól aytailag meg is dorgáltat-
tunk. És a gyümölcsök gazdag természettel kínálkoztak, mert
a személyeskedéseknek 's ezekkel kapcsolatban járó piszko-
lódásoknak tágasb még tágas lön folyvást mezeje. Alig tudja
— így szólt gr. Z. F. udv. tan. végre — mi felett mondja ki
tulajdonképen véleményét, mert ha a terjedelmes tanácsko-
zások folyamára tekint, azt tapasztalja, hogy a hév-fokra há-
gott vitalkozásoknak minden inkább: csak nem a zágrábi kör-
levél, tárgya. O. L. — nek javasolja, hogy miután nehezen hi-
szí, hogy reorganisationalis tervei a megye útján foganit-
hassanak, menne fel Bécsbe, hol nagyszerű terveit gyakor-
latilag kifejtvén, reményli, hogy méltánylatra, sőt jutalomra
is találand. Egyébiránt ugy emlékezik, hogy a horvát bonyo-
dalmak illetőleg van már a megyének végzése, mely azok-
nak országgyűlésileg leendő elintézését utasításul tüzí ki. És
miután még egy szót sem hallott, melly ezen végzés meg-
változtatását kívánna, azt hiszi, hogy ezen végzésnek, bár ré-
széről mindenben nem helyeselheti, a szőnyegen forgó kör-
levélre is meg kell állani. Többire b. J. azon indítványát, mi-
nél fogva a hivatalnokok felelősek 's csak bírói közbenjárás
mellett legyenek elmozdíthatók, a constitucionalis elvekkel
ellentétben nem lévén, legkevésbbé sem ellenzi. Ezen hig-
hadt előadás célhoz vezeté végre a tanácskozást, b. J. in-
dítványa elfogadtatott 's a zágrábi körlevél a jövő országgyű-
lésen, ha az abban elősorolt sérelmek valósulandak, pár-
toltatni fog. Még az ezuttal bemutatott és sok szegény ember
pénzbe került adófelosztási kulesot kellene megismertetnünk,
melly kilenez évi munka után oda jutott, hogy csaknem ha-
szonvehetlennek nyilváníttassék. Mikor leendő már bátorsá-
gunk felfiasan, mint honpolgárhoz illik, megragadni az igaz
ura vezető eszközét? Adózzunk uraim közösen, osztálykülön-
ség nélkül, és elporlandanak az önnelészések, 's lesz adó-
felosztási kules haszonvehető és igazságos. Megyénk e gyű-
lésben egy új szónokkal gazdagodék, neve fényes, akaratja
jó és tiszta, mint eleven felfogása. Ez gr. Pálffy Móríc, egy-
kor követségi segéd, most azon érzelmeltjés nyilatkozatok
után itélve, mellyekkel a rkk figyelmét magára vont, a rend-
nek és ügyfogyottaknak meleg pártolója. Jövő gyűlésünk
határideje majus 25re; törvényeszeinké april 26ra tüzetelt.

BUDAPESTI HIRHARANG. Multi féltőn különös érdeket
kölesönze a tudós társasági ülésnek monte-degoi Albert bu-
dai csillagász előadása a nem rég felföldözött új bolygóról;
nevezetes volt ez előadás már azért is, mivel ezen fontos
intézetünk létezését is al tudhatjuk, miután rendes mun-
kálainak eredménye mindig csak berlini lapokban közöltetik
német nyelven. E szép tudomány megérdemlené, hogy ma-
gyar lapokban is olvashatók mind azt, mi körében Budán
történik. Eddig csak szép hölgyek szemszilagaitól olvashat-
tunk magyarul, 's bármilly kellemes is ez, még sem ártana
már a magyar csillagászatot kissé nagyobb kiterjedésben is
gagorlani. — Az elővásár olly silány volt, hogy alkalmasint
ismét néhány kereskedő megbukását fogja maga után vonni;
csak az egynyiretül gyapjút keresték nagyon, mi annak jele,
hogy ez a ritkaságok közé tartozik, mivel nálunk többször,
sőt sokszor szeretnek nyírni. Még színházunkban is észre-
vehető volt a vásár néptelensége, mert nem igen láthatunk
sok idegen arcot, ámbár a buzgó rendezőség hat napra is-
mét három öt felvonásos szomorujátékkal lépett elő, mint
mult héten, tehát tizenkét nap alatt harmincz szomorú föl-
vonás volt a nagyérdemű közönségnek élvezetül kitűzve, 's
ez igen rendén van, mert nagybőjtben illő, hogy magunkba
szálljunk és szomorkodjunk. — Kedden este a váciuton hét
óra tájban — az támadván, fél óra alatt szerencsésen elotta-
tott, mivel a vásártelen szokás szerint készen állottak a vi-
zipuskák. — A nemzeti színházban egy francia „Éva“ for-
dult meg, de sem mint francia nő elég érdeklél nem bírt,
sem mint Éva nem fejté ki annyí csáberőt, hogy jövendőre
sok Adámot bírhatna színházunkba varázsolni. E helyett in-
kább valami eredeti újdonságot kellett volna fölhozni. Fán-
esy Bécsbe utazott színházunk ügyében; mondják, hogy egy
ügyes rendezőt fog onnan hozni, mert mostani rendezőinket
a játszás, vagyis szereplés annyira elfoglalja, hogy vagy

ezt, va-
beraktá
nem fo
hid reg
évekbe
nem tu
egyik
hid e m
akarni
sincs el
vel jöve
ján, az
minden
évnegy
árszabá
kozott,
nek a v
kik csup
ják, ter
boltajto
kallan t
boltajto
bukást l
meg: „
ajtó hely
nevezett
mereller
Zöld Ma
vat lopo
még inka
előtt. —
sze a ro
jut, ann
tetik föl
egészne
okozni;
mert illy
helyet.
középule
zési teki
előleges
— Jövő
ulánzás
donságot
hogy ba
nak. —
tusra az
vezésére
kaikon k
zanak, a
fagorvos
tott fogat
hogy néh
szonza a
történt,
szivatok
is eféle s
tathatá a
készül rö
szik, ug
güles fog
még leirá
zeli szinh
pét játsz
visszasz
bánásmód
zeti szinh
tehát az u
este 7 ó
senyen W
jelenni,
küldötte,
háznál vá
nak asztal
dolgai áll
senye in
's minthog
széke szol
játék elke
jegyeket l
megesalat
illik, pén
mi neki ar
tól. A ház
vén haza
kodék K
kóznak ma
nek aggo
váltani; a
rögtöni be
nem takar
kor a szin
pénzt. A
a parancs
Koloszy a
kül, hogy
fizetett vo
nyitva a
kely két j
egy sincs
egy olly
Koloszy,
itélje meg

ezt, vagy a rendezést el kell hanyagolniok. — A hajóhidat berakták ugyan egy hét alatt, de kérdés: a folytonos hideg nem fogja-e azt egy óra alatt ismét kiszedetni? Egyébiránt hid reggeli megnyitási most is olly boszantók, mint más években, mert nincsenek bizonyos órák, minél fogva senki nem tudja este, hogy másnap reggel hány órakor fog egyik városból a másikba juthatni. Nem hiszszük, hogy a hid e megnyitásait egyáltalában nem lehet szabályozni, csak akarni kellene. — Az ideiglenes német színház ügye még sincs elhatározva, a személyzet pedig oszladozni kezd, mivel jövődjét teljesen biztosítva nem láthatja előadások után, az adakozások pedig természetesen nem fődözhetnek minden szükséglet. — Holnapután veszi kezdetét a Pestmegye övnyegyed közgyűlése, melynek legfontosb tárgya a huszárszabályozás leendő. — A vásári tolvajok közt olyan is találkoztok, ki papírost lopott, olyannak azonban nem emlékeznek a városi biztosok, ki könyveket lopott volna. Azokat, kik csupa szenvedélyből, a kik öleszöndött könyveket megtartják, természetesen nem lehet ide érteni. — Egy falusi ur sok boltját becsukva látván, csodálkozását nyilvánítja e szokatlan tünetény fölött, s azon fölvilágítást nyere, hogy ezen boltjátok azért vannak becsukva, mivel az illető kereskedők bukást hirdettek. Erre a tapasztalatlán falusi ur ezt jegyezte meg: „Talán többet használna, ha némely esetekben a boltajtó helyett inkább magát a boltost csuknák be!” — Az ugynevezett „Körösi ház”, mely pesti csárda név alatt sem ismeretlen, most még nagyobb tökélyre emelkedett, mert Zöld Marczija is akadt. — azaz: valami szegény legény lovat lopott szenyves fala közl. Ezen esemény híhetőleg még inkább érdekbesitendi e pusztai tanyát az angol utasok előtt. — A nemzeti múzeumban most, midőn már minden része a roppant épületnek lassankint gyakorlati használat alá jut, annyi építési kényelmetlenség s elrendezési hiba fődözötték föl, hogy alkalmasint tetemes átalakításon kellend az egésznek átmenni, mi ismét nem csekély költségeket fog okozni; miket azonban mellőzni természetesen nem lehet, mert illy alkalommal a fukarkodás teljességgel nem foglalhat helyet. Igen különös az, hogy majd minden nagyobb szerű középületeink céltalanokká találtatnak építési s elrendezési tekintetben, mihelyt tökéletesen elkészültek. Talán az előleges tervrajzokra kellene nagyobb gondot fordítani? — Jövő évben új bankjegyek fognak megjelenni, melyek utánzása nehezebb leendő mostaniakénál; ezen új dunságot leginkább irótlársaink érdekében sietünk közölni, hogy bankjegyeik fölvaltásáról jó-előre gondoskodhassanak. — A eszárzfürdő bérleje olesó szobákat hirdet martiusra azok számára, kik vállalkozni kívánnak a fürdők élvezésére; a kertben ugyan még nem sétálhatnak, de ablakaikon kárpótlásul jégvirágokat láthatnak. Hogy meg ne fázzanak, lepedőben fürödhetnek — Valakinek foga fáj, fogorvoshoz ment tehát, s mivel még soha nem buzott fogat, nem kis aggálylyal kérdé a fogorvost: igaz-e, hogy néha a fés állkapzát is kitérik a foggal? „Igaz, — viszonzá a fogorvos nyugodtan — az bizony már sokszor megtörtént, de méltóztassék nyugott lenni, én előbb kényégynt szivatok be önnel, s aztán nem fogja érezni, ha történnék is eféle szerencsétlenség.” Ez aztán tökéletesen megnyugtathatá a beteget. — Egy hajdani káplár mint első tenorista készül rövid idő múlva föllépni, ha ezt operai rendezővé teszük, úgy alkalmasint több elrekedés és hirtelen megbetegülés fogna elmaradni. — E rovathoz legvégül csatoljuk még leírását bizonyos jelenetnek, mellyel K. ur a nemzeti színház pénztárnoka, egy inhumanus kis zsarnok szerepét játszván a színház-látogatókra nézve nem vonzó, hanem visszataszító erőül szolgál. Illy panaszok Kolozsy uram durva bánásmódja ellen nem első, s mi hiszszük, hogy a nemzeti színház igazgatósága e bajon valahára segítend. Halljuk tehát az új botrányt! Folyó hó 9-én a nagy redout-teremben este 7 órakor nagy hangverseny vala adandó. E hangversenyen W. A. ur pestvárosi választó-polgár is meg akarván jelenni, házmesterét délután 3 órakor két zártzártki jegyért küldötte. A házmester azonban tévedésből a nemzeti színháznál váltott két zártzártki jegyet, melyet haza vivén, urának asztalára helyezett. W. A. ur el levén foglalva számos dolgait által, csak este, midőn t. i. már el akart a hangversenybe indulni, vevé észre a jegyek hozatalábani tévedést, s minthogy neki ugy is a nemzeti színházban bérlett zártzártki szokott lenni, ennélfogva 7 óra előtt, tehát mielőtt a játék elkezdődött volna, egész bizalommal küldé vissza a jegyeket ugyanazon házmestertől. De reményében W. igen megalatkozott, mert K. a helyett, hogy a jegyeket, mint illik, pénzért visszavette volna, a legdurvább modorban — mi neki annyira sajátja — utasította el a házmestert magától. A házmester, minthogy a tévesztésben ő volt hibás, félvén haza vinni a jegyeket, a színház előcsarnokában panaszkodék K. ellen. Két uri ember, kik ugy is jegyet szándékoztak magoknak váltani, észroevén a szegény házmesternek aggodalmas helyzetét, meg akarták tőle a két jegyet váltani; azonban Kolozsy ezt látva, az együgyű házmestert rögtön becsukással fenyegette, ha a jegyekkel együtt haza nem takarodik, hozzá téven, hogy ha másnap reggel 9 órakor a színházhoz hozzá megy, a jegyeket beadvá, kikapja pénzt. A házmester haza ment, s másnap, azaz: 10-kén a parancsolt időben Kolozsynál megjelent, mely alkalommal Kolozsy a házmester kezéből a jegyeket kiragadván, a nélkül, hogy ígérete, sőt tartozása szerint csak egy krajczárt is fizetett volna, a házmestert, a legszemtelenebb módon kinyitva az ajtót, kiteszigálta. — És már most nem azon csekély két jegy árát véve fel, melyre W. A. reá szorultva ugy sincs, hanem nemzeti intézetünknek becsületét, vajjon egy olly gorombaságáról és... ismeretes egyén, mint Kolozsy, érdemes e még tovább is pártfogásra vagy nem? Itélje meg a tisztelt közönség. —

A VAKOK PESTI INTÉZETE pénztárába f. évi január és február hónapokban következő kegyes adományok folytak be p. p. ben: Helybeli izraeliták részéről 's különösen Herczka Jókony alapítványa részéről 27 ft. Nehai Helfenstein József hagyomány 5 ft. T. cz. Vierer Ferencz urnak örjegyezki ajándéka 10 ft 6 kr. Tek. Pajor Titus szolgabíró ur részéről beszédelt 8 ft. Minusz József hagyomány 5 ft. Nehai tek. Körmendy Erzsébet született Dentmoser asszony hagyomány 5 ft. Nehai Griesbach József hagyomány 5 ft. Tiszt. Csajághy Sandor ur által a kalocsai hívek es bácsi egyház részéről 10 ft. Foit Venczel hagyomány 2 ft. Oszvesen 77 ft 6 kr pp. Molnár György, m. k., vakok pesti intézete pénztárnoka. — Szentkirályi Móríc elnök.

MAGYARORSZÁG GAZD. EGYESÜLETE ez idej tavaszi gyűléseit következő renddel fogja tartani: folyó martius hava 18-án d. u. 5 órakor választmányi ülés; 19-kén gyásznapp a dícsölt pártfogóert, 20-kén d. u. 5 órakor közgyűlés folytatása. Az egyesület t. cz. tagjai szives tisztelettel keretnek az érintett gyűléseken minel számosan megjelenni. Pesten mart. 6-kán 1847. T. o. r. o. k. J. a. n. o. s. m. k. egyesületi titkok.

A PESTI MŰEGYESÜLET RÉSZÉRŐL. Azon t. cz. egyesületi tagok, kik az 1846. évre járó mulajpaikat még át nem vettek, ezzel tisztelettel felszólítanak, hogy azoknak, hold. Klausz A. L. a városi színház épületben levő tükörraktárban átveteleről, az illető részvény visszaadása mellett, rendelkezni méltóztassanak. Egyszermind azon t. cz. tisztelet egyleti részvényes urak, kik e f. es a következő évekre aláírás útján már ezen egyesülethe letek, tisztelettel keretnek, hogy e f. 1847. évre járó 5 p. ftnyi részvény-díjakat, szinte az említett helyen letenni, es részvényeket átvenni sziveskedjenek. Midőn pedig ezen egyesület munkalodásai főzelejául a művészet szeretetének honnkbani terjesztését, es ez izlés nemcsitést tüzte ki, azon meggyőződésből mint vezér-elvből indult ki, mely szerint ezen közhasznú intézet hazánkban nemcsak fő, hanem valamennyi nevezeteb városiban is annal ekebb részvételt fog tartatni, minel inkább törekszik az egyesület egy beces mulap évenkinti kiadása es a legjelebb művészeket elszendőkint a műkiállításból vásárlandó műveknek az egyesület tagjai közt kijátszása által, a fonebb érintett közerdeket, az intézet részesei magán-érdekeivel összekötvé, előmozdítani: — ennélfogva minden műbaratok es makedvelők ismetelve felszólítanak, hogy ezen egyesület szép kifejlődését es gyarapodó virágzását, hozzájárulással, — minő részvételt a külföld díesekszik — hazaiulag elősegíteni méltóztassanak. Vegre meg arra is különösen figyelmeztetnek, hogy ezen egyesület által pesti Heinrich Eduard művésznek magyar történetből vett „egy remetenek Illyudj Matyas magyar király megválasztásáról jóslata” című f. évi mulapnak választott, mellynek köre-metszetesével Geiger Peter Janos, es. kir. hecsi academiái tanár ur, kinek többnyire az eddig többnyire a magyar történetből kiadott jeles művei által eleg ismeretes, megbízott. — Közli Ritter Sandor egyesületi titkar.

FIGYELMEZTETÉS. Az „iparos tanczvigalom” jövő ápril hó 11-kén oktetvenét megtartatni fogvau, a künlevő jegyek birtokosai figyelmeztetnek, miszerint azokat ugyanazon tanczvigalomra érvényesített jegyekkel az iparegyleti rajz-anodában (hatvani utca Ilkey ház, első emelet) minden órában bevált-haják.

KALOCSA, mart. 6-kán. Nem hinné ember, hogy béke idején is ellenség vegye körül: rajtuk ez is megtörtént. Mult hó végnapjaiban az ugynevezett Dunás szigetnél a jég megtorlódván, jégablakkal tarkított Harmank töltést bontva hozzánk beköszöntött, s minden közlekedést fölünk kíméletlenül elzárt. Egygyel több okunk van tehát aggodalommal tekinteni jövőnkbe, mert ha hivatal vendégünk rögtön ismét nem vesz búcsút, ősi vetéseink kilocsalása által kezünkbe nyomja azon jelentkező nyomor foglalóját, melyet vidékünk-ről, részben legalább ns Pestmegye előrelátó intézkedései, városunkról pedig kegyes földesurunk gróf Nádasdy Ferencz ő exellja atyai kegyessége által elhárítani sikerült. Ugyan is ámbár ő, a melyen tiszelt főpásztor, másithatlan körülményei által fölünk messze távolban tartatik, mégis kegyes szellemének sugáritól melegítetni jól esik azon számosaknak, kiknek megbízottjai által több száz forintot kisebb nagyobb öszvegekben kiosztatni rendelt, nem említvén azon ezereket, melyekkel a pestmegyei öszves lakosok szükségneik enyhítéséhez járult. Legujabban szükségét érző lakosaink azon öszvegből, melyet ns Pestmegye a befolyt földesuri adakozásokból városunk részére küldött, naponkint czélszerű meleg étellel láttatnak el, mellynek kiállításához az érkei urodalom különösen még azzal is járul: hogy a szükséges anyagokat a folyó áránál jóval is alól, a tüzi lát es listet pedig ingyen szolgáltatja ki; továbbá a munkahiány miatt szükségben pangó néposztálynak részint vályogvetés, részint erdőtisztításért érdemlendő díja fejében pénzüszveg előlegeztetett; azok részére pedig, kik a piacci ár 1/3 részének elengedésével akarnak élelmi gabonához jutni, az urodalmi magtár nyitva áll, czélszerűen intéztetvén el, hogy az ekép nyeredő gabonával üzérkedés ne történhessék. Ha mind ezekhez hozzá vetjük, hogy — mint hitelesen értesítettünk — az érsek-urodalmi főigazgató érsek főnökétől azon felhatalmazást nyere: miszerint bármennyi szükség mutatkozna is, költségekimelés nélkül segíteni siessen, valamint azt is, hogy egyesek részint pénzbeli segedelmézzel, részint kenyér-osztogatással a sokkal inkább kikiáltott, mint valódi éhínséget enyhíteni nem csekék, de késmi ezután sem fognak, a kinyitó tavaszszal felszabaduló keresetmódok igénybe-vétele mellett, jövődönk iránti aggodalmunknak is önkint enyésznie kell.

KÜLFÖLD.

NAGYBRITANNIA. Az alsóházban febr. 26-kán a tengerészeti előadásokat a kormány részéről, annál nagyobb fe-

szültséggel várták, mivel hire volt, hogy ez alkalommal a ministerium felvilágosítást adand azon forgásba jött hírről, hogy Franciaország a baleári szigeteket, mint 1840ben, jelenleg a carlistai hadikészületek ürügye alatt elfoglalni szándékozik. Azonban Ward az admiráli hivatal titkoka ez ügyet egy szóval sem érintette. Többire nézve előadá, hogy az idej tengerészeti költség-kivánások 62,284 font sterlinggel tesznek többet a tavaliaknál, minek oka főkép a postahajók szolgálata, mely 1830ban csak 27,000 fontba került, most pedig már 823,800 fontot igényel. Anglia évenkint 5 millió 996,000 fontot fordít hadi tengerészetére, Franciaország 5,639,000 fontot; ámde Anglia tengerészetén kívül más védelemmel alig bír, partjai védtelenek, egy városa sem erősített, a hadseregéből az országban csak 20,000 emberrel rendelkezhetik, s hiájával van a polgári katonaságnak es bármennyi hadiszerkezetnek, mialatt Franciaország tengerpartja csudálatosan van megerősítve, Paris bevehetlen, az álló hadsereg 300,000 embert számlál, s e mögött 1 millió nemzetőr áll készen a haza védelmére. Vegye figyelembe ezeket Anglia, mert hatalma relativ, es békeidején kell védszereinek kellő kifejtéséről gondoskodnia, nehogy háboru esetében a másik részre hajolják a hatalom melege. Szükségtelen volna ugyan Franciaországgal vetélkedni a nagyszerű várépítkezésben, minthogy Anglia kormánya minden pillanatra véghellen magán-segédzsereket tehet mozgásba. Azonban bizonyos egyenlőséget mégis fen kell tartani, es a pénzt nem sajnálni. Mindazáltal a status kincstárának jelen állapota mellett nem annyira azt kell tekinteni, mi volna teendő, hanem azt, mit nem szabad elmulasztani. A javasolt rendszabályok közt fontosabbak: a tengeri katonaság szaporítása 1500 emberrel, a toborzási rendszer megjavítása, a tengeri mérnökök jobb állapotba tétele, a festi büntetések lassankint pótlása börtönnel 'sat. Az ülés végén több rendbeli költségkivánások, miután Russel lord is intette a hazát, a módfeletti takarékoskodás ellen, megszavaztattak.

Az alsóház parancsára előterjesztettek az ország 1836—1846ki bevételei es kiadásai. 1836ban a jövedelem-fölösleg 2,130,092 font st. tett, 1830—1843ig, midőn Peel pénzügyi reformjai jöttek foganatba, minden évben fogyatékk mutatózott, mely ez években öszvesen 10,188,657 font st. tett. 1843 óta ismét rendes volt a fölösleg, s jelenleg mindössze 11,463,360 fontra rugván, a korábbi fogyatékk tökéletesen fődözve van, es a kincstárban 1,274,703 font st. maradt. Az öszves jövedelem 1846ban 53,790,138 font, a kiadás 50,943,830 font volt. Az érintett 10 év alatt az eltörölt adónemek es vámok 10 millióra, es azon behozottak ellenben 8 millióra becsültettek, s ez utóbbiak közt maga a jövedelmi adó 5 millióra. Anglia öszves adóssága 1846 végével 782,918,984 font st. volt.

St. Aulaire gróf francia követ febr. 28-kán a követség szállásán lakomát adott, mellynél a diplomatikai karon kívül Palmerston es Russell lordok is jelen voltak. Egy lap szerint a két minister a francia követtel hosszasan es érdekesen mulatott.

Az Irland számára szükséges 8 millió kölesönt a kormánynak Rothschild es Baring házak szolgáltatták. A Britannia állítása szerint a cabinetben az ir szegénységi törvény iránt komoly, es ministeri crisist okozható véleménykülönbség van.

O'Connell betegsége aggodalomba ejtette rokonait s barátait. Az orvosok javaslata szerint a politikától egészen visszavonulnia kell es légváltoztatást tennie, hihetőleg Belgiumba fog utazni, hol egy leánya van férjnél. Az orvosok mellvízkörtől tartanak.

Az irlandi hírek, mellyeket a Morning Herald közöl, mindinkább szomorubbaknak festik a kilátásokat, nevezetesen az ország déli es nyugati része mindig borzasztóbb módon látogatatik az éhségtől. Naponkint találhatni emberek holttesteit, kik országutakon az éhenhalás áldozatai lettek; a kisebb bérllők a gyámoltalan földművelők sorsára jutnak, a földművelés elhanyagoltatik, s így még bő esztendő esetére is igen kevés a kilátás, hogy az ország lakosait élelemmel elláthassa. Kilmurryan, a corki grófságban, nem régiben egy földbirtokos 17 lovat vett, darabját 5 shilingen, hogy husaikal vadászabait etesse. A lovak tulajdonosai alsóbb rendű bérllők voltak, kiknek minden takarmányuk s vetni való gabonájok elfogyott, tehát lovakra szükségök már nem volt. Timesnek egy dublini levelezője febr. 21-rl írja, hogy a wexfordi grófságban is, melly eddig aránylag kevesebb látogatatik meg az éhségtől, ez olly borzasztón kezd dühöngni, mint Corkban, Kerry, Galway es Mayoban. A ki csak képes a szükség elől menekülni, a tartomány elhagyására készül, s a jobbmodu családok es egyének már is csoportonkint érkeznek Dublinba, innen Liverpoolba menendők, hogy első adandó alkalommal az egyesült státusokba vagy az északamerikai brit gyarmatokba evezhessenek. Cork, Galway es Berryben is sokan hajókra szállnak, s a Meath Herald, melly a következő tavaszra rendkívül tetemes kivándorlásokat jövendölt, azt hirteli, hogy mind Meath grófságban, mind Cavanban számos bérllők, kik 10—20 hold földet birtak, vagyonuk középpénzzé változtatásával foglalkoznak, hogy minel előbb kivándorolhassanak.

FRANCIÁORSZÁG. Galignani Messengere szerint Normanby lord mart. 1-jén Guizot urral a külügyek ministeriumában dolgozott, s tanácskozmányuk jó ideig tartott. — A kamarák ülései mart. 3-ig minden érdekk nélkülök.

Párisban a Courcelles palota Mária Krisztina spanyol királyné számára rendbehozatik, ő felsége mart. 9-kén vala Madridból elindulandó.

Folyvást vannak hírek a ministerium változásáról. Ezek szerint Hébert statusügyész fogná az igazság es egyházi ministeriumot átvenni, s Lacave-Laplagne, Molne de Saint-Yon, Cunin-Grudaine es Mackao urak is lelépnének, s hadügyi ministerré Schramm tábornok, pénzügyivé Passy Hipolit ne-

vezetnének ki. Hogy a cabinet teljes bomlófében van, bizonyosnak tartják. — Bugeaud marsal állítólag azt írta a királynak, hogy a hadi ministeriumot semmi esetre sem fogja előbb elvállalni, mielőtt Algéria meghódítását tökéletesen befejezné.

Az Union Monarchique legitimista közlöny visszatetszével és leplezetlen féltékenységgel tekint Poroszország alkotmányos fejlődésére. Ugyanazon számában a centralistát, mint az ország valóságos csapását, mellyen gyökeresen kellene javítani, támadja meg az Union.

Duvergier de Hauranne választási reformja egy igen kidolgozott terv, mellyel előbb egy külön iratban meg főveben fejegetett. A választásjog kiterjedésének alapvonalait már közöltük, csak némely szoros határozások említendők még, mellyekhez képest a kamara tagjai szaporítása eszközözlendő. Ha t. i. valamely kerület választóinak száma a 400-at meg nem utná (jelenleg 150 elégséges), a hiányzó szám azok által pótoltatnék ki, kik 100 frankon alól legtöbbet adóznak. Ezután egy vagy több követ adatnék oly kerületeknek, mellyek jelenleg 1000-nél több választót számlálnak, tekintet nélkül összes népességre, vagy olyanoknak, mellyek 60 ezeren fölüli népesség mellett 800-nál több választóval, vagy 80,000-en fölüli népesség mellett 700-nál, vagy 100,000-en fölüli népesség mellett 600-nál több választóval bírnak. A 79 új követből jutna Parisra 11, Marseille és Lille-re kettő-kettő, több más városokra egyegy. Végül mindenütt, hol az igazgatási kerület több testesületekre van osztva, ezen testesületek egyesülése eszközöltetnék, Paris és azon városokat kivéve, mellyekben 4-nél több követet választandók. Ezen rendszabály által a helyhez kötött érdekek módfeletti befolyását akarják meggátolni.

SPANYOLORSZÁG. Madridból az angol Globenak febr. 20-áról azt írják: A királyné és férje mult hét folytán külön szobákban háltak. Most, midőn az anyakirálynénak sikerült

a fiatal házaspárba a gyűlölet magvait elhínteni, engesztelő szerepet kezd vinni csúnya ával (ilyen udvarias az angollal) a francia követtel, és szükségét mutogatja, legalább a külszin megmentésének, és egy kis képmutatásnak, melly messziségben ő felsége, mint tudva van, felségesen jártas volt. — A számozott Don Enrique infansnak megparancsoltatott, hogy Európát beutazza, és Castella grófnét mentül előbb elfelejtse. Mielőtt Madridból elutazott, megírta bátyjának, hogy a grófnét törvényes hitvesének tekinti, mert a felelős tanuk előt alkírt szerződés feloldatanná teszi házasságát. — A két királyné és a kormány azt kívánják, hogy Montpensier hercegasszony Madridban feküdjék gyermekégyát; ellenben Lajos Filipek erős okai vannak kívánni, hogy e történet Parisban menjen véghez, minélfogva Krisztina leányának meglátogatására menend.

Madridi febr. 25-eki tudósítások szerint a kormány jelentést vett Leridából, hogy Cabrera e tartományban a forradalmi zászlót kiütte, a carlisták, kik minap Cerverába nyomultak, és az őrséget lefegyverezték, ugyanezt tették Gutsónában is.

A Clamor publico ezt írta febr. 22-én. A cataloniai tudósítások rendkívül nyugtalanítók. Bizonyosan tudjuk, hogy ott Forcadel, Pap del Oli, Tristany, Arevalo, Gomez, Torres, Cubells, Hugo, Garrofa és Plana de Munt carlista főnökök benyomultak. Ugy látszik, hogy Montemolin gróf az első Catalonia, a másodikak Barcelona, a harmadikat Tarragona parancsnokaivá nevezte ki. Jól értesített személyek mondják, mikép Cabrera egy idő óta spanyol földön lévén, csak a forradalom általánosabb kifejlődésére várakozik. — Montemolin gróf febr. utolsó napjaiban Lansdale gróf jószágán róka-vadászatot volt, s az angol lapok által lovas ügyességéről magasztaltatik.

A Gazette de France azt állítja, hogy Don Francisco de

Assis infans már lépéseket tett Romában Isabella királyné-tól elválása iránt.

BAJORORSZÁG. Mult februar derekán rögtön ministeriumi változások történtek. A belügyek ministere és cabinet-főnök, Abel tanácsnok, tízévi hivataloskodása után leküszöbölt és nyugalmába tételett, Bray gróf külügyminister pedig, valamint az igazsági, pénz- és hadügyi ministerek utazásra szabadságot nyertek. Martius elejével már egészen új ministerium alakítottat, s főbb tagjaivá Zu-Rhein b. és Zenetti nevezettek. A váratlan ministeri crisis oka hír szerint az volt, hogy a művészet lelkes barátja, Lajos király, egy Münchenben működő spanyol táncosnét (neve Lola Montez) nemesi rangra akart emelni, míbe a ministerium belé nem egyezett.

Münchenben az ottani egyetem oktatóinak karában történt személyváltoztatás miatt, mart. 1-jén délelőtt népvargaság volt. Némely fiatal ember hivatva gondolta magát ez iránti visszatetszőket utcazi kurjongatásokkal nyilvánítani, kikhez még ácsorgó napszámosok és kandi emberek csatlakozván, az utcákon fel's alá csatangoltak, de a katonaság által csakhamar szétugratattak. Este e zavargás ismételtetett, és ablakok's lámpák betörésével toldatott meg, hasonló módon végződött.

CHINA. A chinaiak végre neki bátorodtak Európába utazni. Hongkongból dec. 6-án egy nagy csong (hajó vagyis csónak), mellynek neve Ki-in, vitorlázott el Angliába, meg-rakva mindenféle nevezetességekkel és számos chinai költő-táncosokkal és zenészekkel, Londonban szerencsét próbálandókkal. E hajó majus elején fog Londonban megérkezni. Ezen első kísérlet híhetőleg többeket is maga után vonand, és így a mennyei birodalom elvégre kilépend ezer éves elszigeteltségéből.

Gr. Dessewffy Emil vezérlete mellett szorokszíi Szenvey József. (Szerkesztőség felől utca Horváth-ház 54. sz. a. 1. em.)

Hivatalos tudósítások.

Haszonbéri árverés. (1, 3)

Szabad királyi Temesvár város tanácsa részéről közhírré tételük, hogy a gyár külvárosban létező háromkerékű vízi malom folyó évi martius 20-án nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek e folyó évi aprilis 13-ától 1850. october utolsó kibérélténi fog.

Birói árverés. (1, 3)

T. nagy-szent-miklósi Nákó János ur részére 14,712 ft 26 1/2 kr. váltópénzben marasztalási öszveg fejében t. mankóbüki Fodor Károly urtól a t. úszántuli kerületi tábla ítélete folytán bíróság lefoglalt s t. Torontál v. megye Gaád helysége majorsági földén szerződésel telepitett Fodor-ház nevű egész birtoka minden haszonvételeivel folyó évi martius hó 29-én, a helyszínen, a legtöbbet ígérőnek készpénzben eladatni fog. — Kelt Gyűlézen februar 5-én 1847. Dadányi Pál t. Torontál vm. sz. bírja.

Birói árverés. (2, 3)

T. Pest megyei Abony m. városba v. törvényszéki végrehajtás útján elfoglalt egy mintegy hét holdnyi belső kert rajtalevő gazdasági épületekkel együtt f. évi martius 30-án birói árverés útján a legtöbbet ígérőnek fog eladatni. — Kelt Pesten martius 1-jén 1847. Batta József végrehajtó szolgabíró.

Birói árverés. (3, 3)

A pesti e. b. váltótörvényszék határozata következtében egy rima-brezói 282 számmal ellátott vasgyár-részvény, mellynek névszerint értéke 6000 ft, f. évi martius hó 17-dikén d. e. 9 órakor a váltótörvényszék előcsarnokában (bálvány-utcazi Marczibányi ház 1-ső emeletén) el fog árvereztetni. Kelt Pesten martius 5-dikén 1846.

Épen most jelent meg 's Eggenberger és fia könyvkereskedésében kapható:

Püspök szentelési innepély

főtisztelött Polgár Mihály urnak, a dunamelléki reform. egyházkerület püspökének főpapi hivatalába Kecskeméten 1846. october 4-én lett beiktatása alkalmával ára 20 p. kr. (227) (1, 4)

Sopron-német-ujhelyi vaspálya. (1, 3)

Az építési-tudósítás szerint — melly a sopron-német-ujhelyi vasutársaság részvényeseinek mai napon tartott közgyűlésében előterjesztett — egész 3 1/2 mérföld hosszúságú pályavonalnak alapja (Unterbau) három tárgy (Object), melly hasonlóképp f. évi junius hó közepéig elkészíthetők — be van végezve. A magas-épitményekből (Hochbaute) nem maradt több mint: 6 ór- és 2 kis állomási ház.

A felsőépitési munkálatok — mellyek már az idén ismét elkezdettek — minthogy a vaspántok gyorsan egymásra szállítanak, éleken folynak úgy hogy, ha különös akadály nem lép közbe, a vaspálya folyó évi julius- vagy legfeljebb augusztus hónapban a közlekedésnek meg fog nyitlani. A mult évi december hó végeig kiadás volt: 1,346,108 ft 30 kr. pengőben.

Továbbá az alulit igazgatóságának következő indítványai egyhangulag elfogadtván, és azokra felhatalmaztatott: 1) az építési költség fedezésére még megkivántató 700,000 pengő ft kölcsönt, szükség szerint, kibocsátani; 2) a bécs-gloggnitzi vasut igazgatóságával, ha lehetséges, üzlet-egyezkedésre lépni; ellenkező esetben a tulajdoni üzletvezetéshez a kölcsönt 400,000 p. frtal öregebiteni; 3) a vaspálya továbbépitésének megengedése iránt — az 1837. évi XXV. törv. czikk 5-a értelmében — Sárváron át a Balaton-part' érintésével, folytatólág N. Kanizsáig, legfensőbb helyen lépéseket tenni; 4) a tavasz kezdetével N. Kanizsáig az előmunkálatokat folytatni; végre 5) a továbbépitéshez szükséges költségnek fedezésére, nihelyest lehetséges, egy részvény-aláírási-írvól rendelkezni.

E' közgyűlésnek mindezek felüli tanácskozmányait nyomtatásban megjelenendő jegyzőkönyv körülményesbben foglalja magában. — Sopron, februar 28-án 1847. A' sopron-német-ujhelyi vasut-társaság igazgatósága. (222) (2, 2)

Tisza-gőzhajózás. (2, 2)

Az első magyar tiszagőzhajózási társaság választmánya által f. é. februar hó 9-ről az első 20%-es részlet befizetését illetőleg közzétett határozat, azok kedviért, kiknek netalan illetményeik Pesten befizetése nagyobb terhelhetőséggel történnék: ujabban határozatot, miszerint a kihirdetett 20%-es részlet elfogadása és átvetelére a vidéki érdeklettek könnyebbitése végett Debreczenben Rickl József Anselm nagykereskedő, Szegeden Wodjaner és fia, — Miskolczon pedig Fazekas László kereskedő urak kérétek és bizáltak meg. — Kik tehát e társulat részvényesei közül illetményeik befizetése iránt Pesten e társulat főpénztárnánál nem kívánának rendelkezni, fizetéseiket, — ugyancsak a már kihirdetett zár határozat alatt fent czimzatt kereskedő urnakát tejesíthetik, kik által, annak idejében, illető ideiglenes jegyeiket is megkapandják.

Minthogy azonban jelen fiok-beszédő-hivatalok csak a vidéki részvényesek könnyebbségére állítottak fel, a fent czimzett kereskedő urak, minden a fizetést nálok teljesítő részvényes tagtól 1/2 száztoll (azaz egy részvény 20%-tól 6 kr.) kezelési díjt igényelhetnek. Kelt Pesten az első magyar tiszagőzhajózási-társaság választmányának 1847-dik évi martius hó 9-dikén tartott üléséből. D e c s e y Lajos társulati ideiglenes jegyző.

Tulajdonos Borsos Márton. — Nyomatja Landerer és Heckenast Pesten.

Vlasits György elleni csödpér. (3, 3)

6076. Péts város tanácsa jelentése szerint Vlasits György helybeli nyerges mester hitelezői csődületének hatámapja folyó évi martius 17, 18 19-dikére tüzetlven ki, és tömeggondnokká Hauer Dániel tanácsnok, perügylővé pedig Pritzlmayer Antal tisztü alügyész nevezetlven; ugyanez kihirdetetik. Kelt Bűjtélő hó 9-dikén 1847.

Egészségessé tétele, s kijavítása a nedvesség által megromlott kastélyoknak, s egyéb épületeknek. (2, 3)

Idősb Tiget francia országi építésznek sikerült egy szabadalmazott s igen jutányos találmány által nedves épületeket a legrovidebb idő alatt gyökeresen helyreállítani. Ezen németországnak több vidékén sikeres használat alkalmazott találmány már az alsó-ausztriai kereskedő s iparegyetel részéről 1846. évi julius 6-án tartott ülésében az illető építészti bizottmány által jónak, czélszerűnek, s ajánlatonak találtott (lásd Wiener Zeitung 1846. eszt. augusztus 26-ól lásd továbbá Wiener Zeitung ddo 17-dik februar 1847.) ugyan e tárgyban legközelebb megjelent értekezést.

Azóta magyarországnak s több illyenmü nevezetes munkálatok vitettek véghez. Eziránt értesülhetni Pesten: Hajnik Pál hitesügylvéd urnál (servita-tér 65-dik sz.) Bécsben pedig Tendler és Schaefer-téle könyvkereskedésben (Graben). (189) (3, 3)

M i r d e t m e n y. (2, 3)

Azon szives részvétellel, mellyel alolirnak intézte rövid idei fenállása óta, részint a kereskedelmi-kar, részint a t. cz. közönség által megörvendeztetett, benyújtja: milly korszerint volt annak életbe léptetése, és miután az intézet azt tüzte ki czéljául: minden kereskedési megbizásokat (mult évi november 1-jéről szóló hirdetmény értelmé szerint) a legnagyobb készséggel s pontossággal teljesíteni, erre néve bátorodik a nagyérdemü kereskedelmi-karnak s t. cz. közönségnek szolgálatját ajánlani. — Pest martius 1-jén 1847. A' kereskedelmi értesítő iroda Hausner H. M.

Intézetü irodája: Pesten 2 sas-utczában 141. sz. a. 1-ső emeleten, mint eddig.

Wagner József (1, 3)

szépmü kereskedőnél Peston Servita-téren ujon megjelent: Fantasia brillant, zongorára, Hunyady László címü dalmü motívuma felett, szerzé Zöllner Fül. 5-dik munka, ára 1 R 15 kr. Grand Trio, zongorára, hegedüre és gordonkára, szerzé Merkl Józ. (a' szerző tulajdona) 4 ft. Hans-Michl Polka, zongorára, szerzé Judex J. N. karmester 15 kr. Honleányi hangok, eredeti csárdás, zongorára Rózsavölgyi M.-tól 15 kr. Tolnai lakodalmás, eredeti csárdás, zongorára alkalmazva Müller J.-tól 24 kr.

Bizományban kapható: E s e d e z ő, farsangi komoly hangok, szerzé Fáy Ant. 45 kr. Keserv' hangjai, bus fellengős magyar szerzé Fáy Ant. 30 kr. Éjszaky szelőlő, 4 mazur, zongorára szerzé Fáy Ant. 30 kr. Üdvözlő hangok, 2 Andalgó, — 2 Csárdás, — 2 Friss, szerzé Fáy Ant. 45 kr.

Egy arany gyűrű (3, 3)

találtott, vissza kapható kivilágosítás által Pesten a Ferencz városi tanácsnál.

Árverése (2, 3)

egy nagy norimbergai áru-raktárnak, melly f. hó 10-ól fogva a szokott órákban eladatni fog József-téren Gross-fele házban (205) (3, 3)

Szüők és gyámok figyelmébe. Alásan jelentem, hogy növendékim szaporított száma által kentelemitettem — a még m. évi october elején nyitott leány-növendém számára nagyobb számlást fogadni, — ez által képes vagyok nagyobb számmal növendékeket fölvehetni. S e l t e n r e i c h Károly fensőbb helyen engedményezett növendékének tulajdonosa Pesten Béla-utca 249. sz.

Legujabban érkezett különös faju igen jeles honi szivarok (235) (1, 3)

kaphatók a' f e l h o l d n a l ó - p o s t a - u t c z á - b a n 19-dik sz. alatt.

Bécsi zongora-raktár

Pesten, váci-utczában a' „3 gratia“ címü házban. Alolrott, ki eddig bécsi zongorákból Pesten az első raktár bírja ezenel tisztelettel jeleníti, miszerint ő huzamosb időköt fogva, a' leghiresb bécsi zongorakészítőkkel — kik közül többen az iparműkiallításnál arany- s ezüst érdempénzzel jutalmaztattak meg, nemcsak irásbeli, hanem szóbeli egyezkedésre is lépett, hogy neki csak jó- s kitünő zongorákat szállítsanak; ennelfogvást ő mindazon zongorákért, mellyek raktárában vásároltatnak meg, nemcsak szóbeli — de irásbeli jóállással is kezeskedhetik, és a' legjutányosb árákért, azaz: 150 p. frtól 800 p. früg árulja; ugyan- ott régiebb zongorák ujjakkal cseréltetnek fel s megvetetnek tisztelettel ajánlja magát Péter W. (115) (8, 9) polg. zongora-kereskedő.

Pénztani irodalom. (219) (2, 2)

Ezen czim alattü műnek: „Rupp: Magyarországi ekkorig ismeretes pénzei 'sat.“ (latin nyelvben is) számos pénzrajzokkal I. része ugyan 3 ft a II. rész pedig 3 ft 30 kron p. pesti könyvkereskedőköt kapható. (219) (2, 2)

A' császárfürdőben oleos lakások. (221) (2, 3)

A' tisztelt közönség ezennel értesítetik, miszerint martius és aprilis hónapokban, — száraz tágas s burtozott szobák igen jutányos díjért, t. i. naponkinti 14 egész 30 krért p. p. kiadhatók; — ez által a' haszonbérlet nemcsak a' kevesebb vagyonosoknak a' fürdők használatát könnyebíteni, de még azt is elérni véli, hogy a' tisztelt vendégeknek akarmely órában tetszésük szerint fürdőkkel szolgálalmi lehessen. Fürdőkre vagy lakásokra rendelések levelek által „F. A. császárfürdői bérlet“ czim alatt, illő előpénz megküldése mellett, vagy személyesen az ottani pénztárnál tehetők. (221) (2, 3)